

[Kjær Rasmussen.]

Vi synes, at disse bemærkninger måtte med nu, men i øvrigt havde vi gerne set, at den store Grønlandsdebat, som vi skal have herinde, var blevet overstået, før vi havde fået disse lovforslag forelagt.

Knud Hertling: Jeg vil gerne først og fremmest udtrykke tilfredshed med, at man lovteknisk foretager en adskillelse mellem den lov, der omhandler valgmåden for landsråd og kommunalbestyrelser, og den lovgivning, der omhandler, hvordan landsrådet og kommunerne får deres indtægter. Den adskillelse vil jeg først og fremmest hilse med glæde.

Vedrørende forslaget om indførselsafgifter vil jeg gerne sige, at dette forslag udtrykker en tilnærmelse til større kommunalt selvstyre. Men vi er endnu langt tilbage med hensyn til kommunalstyret, hvis vi sammenligner os med andre lande, også f. eks. med danske tilstande, selv om hr. Kjær Rasmussen advarer herimod.

Jeg tror nok, at vi i den kommende tid må prøve på at dyrke spørgsmålet om kommunernes selvstændighed meget mere, end vi har gjort hidtil. For mit vedkommende havde jeg håbet, at ministeren for Grønland allerede nu havde set sig i stand til at foreslå, at man gav kommunalbestyrelserne større mulighed for at være medbestemmende med hensyn til fordelingen af de indtægter, som kommunerne skal have. Jeg synes, at bestemmelsen i lovforslagets § 1, nr. 2, om, at det udelukkende er landsrådet, der bestemmer, hvordan kommunerne skal have deres penge fra landskassen, er et levn fra gamle dage. Jeg tror nok, at vi inden for netop dette område i høj grad har brug for en ny orientering, således at vi prøver på at indføre et kommunalt styre, som et kommunalt styre nu engang bør være. Landsrådets overkommunale funktion i så henseende tror jeg nok er noget, der næppe kan fastholdes i tiden fremover.

Vedrørende lovforslaget om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser vil jeg gerne rejse det spørgsmål, om vi ikke også i den kommende tid i meget højere grad bør dyrke spørgsmålet om kompetence- og byrdefordelingen mellem staten, landsrådet og de enkelte kommunalbestyrelser. Jeg tror nok, det vil være i alles interesse, at vi i den

kommande tid, også når vi taler om at få indført direkte beskatning i kommunerne i Grønland, tager hele spørgsmålet om byrdefordelingen op til fornyet overvejelse.

Der er mange bestemmelser i denne lovgivning, som jeg synes det var lidt forkert af hr. Kjær Rasmussen at betegne som rent tekniske ændringer. Der er her tale om mange ændringer, som virkelig er meget principielle ændringer. I denne forbindelse vil jeg også gerne pege på hele den revisionsordning, som landsrådets regnskaber underkastes. Den revisionsordning, som vi har i den lovgivning, der eksisterer nu, er jo en rent talmæssig revisionsordning, og med den ændring, der er sket med hensyn til landsrådets selvstændighed, med en folkevalgt formand og med et forretningsudvalg, der handler på landsrådets vegne, tror jeg, det vil være rigtigt i den kommende tid at overveje, om man ikke bør indføre en form for politisk revision af landsrådets anvendelse af de midler, som landsrådet har fået fra borgerne. Denne form for politisk revision, som man så nogenlunde kan sammenligne med den statsrevision, vi har hernede, vil jeg nok tro er noget, som det vil være rigtigt at indføre også i landsrådet for at gøre hele administrationen af landsrådet mere kontrolleret af befolkningen på demokratisk vis.

Kommunalbestyrelserne har gennem årene været forhindret i at kunne føre en nogenlunde effektiv kontrol med kommunistyrelsen. Der har i det hele taget manglet kontinuitet i kommunernes styrelse, og dette har først og fremmest skyldtes, at man valgte formanden for ét år ad gangen. Derfor vil vi for vort vedkommende hilse forslaget om formandens valg måde med absolut glæde. Jeg tror, det er en helt rigtig løsning, og i den forbindelse vil jeg gerne henstille til ministeren, at vi ser lidt mere på spørgsmålet om næstformandens valg måde; jeg synes ikke, det står tydeligt nok i lovforslaget, at næstformanden også skal vælges for 4 år. Men det kan vi se nærmere på i udvalget; måske kan vi gøre lovteksten lidt tydeligere i den retning.

I forbindelse med behandlingen af dette forslag, som jeg synes er et meget principielt forslag, vil jeg gerne komme med et par strøtanker, som ministeren for Grønland, embedsmændene, der arbejder på Grøn-